



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 613/2017-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. decembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Zdenkou Hruškovou, advokátska kancelária, Makovického 7, Žilina, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 3 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tdo 10/2016 z 29. marca 2017, rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3 To 56/2015 z 3. septembra 2015, rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 5 T 143/2005 z 12. februára 2015, zásahom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Žilina, odboru kriminálnej polície, spočívajúceho v neumožnení oboznámiť sa s celým spisovým materiálom a neposkytnutím dostatočného času na prípravu obhajoby, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. mája 2017 doručená a 25. mája 2017 a 1. júna 2017 doplnená sťažnosť [REDAKOVANÉ]

(ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 3 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Tdo 10/2016 z 29. marca 2017 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 To 56/2015 z 3. septembra 2015 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“), rozsudkom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 T 143/2005 z 12. februára 2015 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“), zásahom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Žilina, odboru kriminálnej polície (ďalej len „okresné riaditeľstvo“), spočívajúceho v neumožnení oboznámiť sa s celým spisovým materiálom a neposkytnutím dostatočného času na prípravu obhajoby.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu uznaný vinným pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31. augusta 2002 (ďalej len „Trestný zákon účinný do 31. augusta 2002“) a pre trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1 a 2 písm. d) Trestného zákona účinného do 31. augusta 2002.

3. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol tak, že zrušil výrok o treste a upustil od uloženia súhrnného trestu, pretože trest, ktorý mu bol uložený skorším rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 96/2004 z 5. februára 2015 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 To 49/2015 z 23. júna 2015, považoval za dostatočný.

4. Proti rozsudkom krajského súdu a okresného súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd tak, že dovolanie odmietol z dôvodu, že nevzhliadol splnenie dovolacích dôvodov. Podľa sťažovateľa najvyšší súd nesprávne posúdil jeho dovolanie a je toho názoru, že dovolacie dôvody boli dané. Rozsudky súdov nižších stupňov zásadným spôsobom porušili právo sťažovateľa na spravodlivý proces a najvyšší súd svojím

rozhodnutím uvedené porušenie iba prehľbil. Postup najvyššieho súdu považuje sťažovateľ za formalistický.

5. Sťažovateľ prvostupňovému súdu vytýka, že rozhodol na základe dôkazov vykonaných nezákonným spôsobom. Počas celého konania bolo porušované zásadným spôsobom právo sťažovateľa na obhajobu. Konkrétne poukazuje sťažovateľ na skutočnosť, že bol vyšetrovaný jeho duševný stav na príkaz okresného súdu sp. zn. 28 Tp 44/02. Po vrátení veci prokurátorovi na došetrenie bol znovu vyšetrovaný duševný stav sťažovateľa na základe toho istého príkazu, čo považuje za nezákonný postup. Znalecké posudky vychádzali z nezákonných dôkazov, a to z výpovedí [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] z roku 2002, ktoré krajský súd označil ako nezákonné. Napriek tomu okresný súd, ako aj krajský súd prihliadali na znalecké posudky pri rozhodovaní o vine sťažovateľa.

6. Právo na obhajobu malo byť podľa sťažovateľa porušené aj tým, že sa na hlavnom pojednávaní čítali výpovede svedkov z prípravného konania, pričom nebol dodržaný § 95 ods. 3 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení účinnom do 31. mája 2006 (ďalej len „Trestný poriadok“), čo sa týka neprítomnosti nezúčastnenej osoby, resp. § 100 ods. 1 a 2 v spojení s § 211 ods. 3 Trestného poriadku, pretože v časovom predstihu bola podaná námietka zaujatosti voči vyšetrovateľke. Sťažovateľovi taktiež nebolo možné oboznámiť sa s celým spisovým materiálom a neposkytnutím dostatočného času na prípravu obhajoby. Sťažovateľovi totiž nebolo umožnené oboznámiť sa so zvukovými a obrazovými záznamami, iba s ich doslovným prepisom a 4. marca 2014 mu nebolo umožnené pre účely prípravy obhajoby nahliadnuť do spisu, pretože spis sa nachádzal u sudkyne na štúdium, napriek tomu, že na študovanie spisu bol vopred objednaný. Rovnako tak nemohol nahliadnuť do spisu ani 15. januára 2014.

7. Sťažovateľ ďalej namieta, že v priebehu konania bolo vykonané dokazovanie prečítaním svedeckých výpovedí svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] pred senátom, ktorý bol v inom zložení ako senát, ktorý rozhodoval vo veci samej. Dokazovanie vykonávala JUDr. Urbanová, predsedníčka senátu, ktorá bola vylúčená z konania a rozhodovania v tejto

trestnej veci. Napriek tomu súd vychádzal z uvedených dôkazov, čím malo dôjsť k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivý proces. Sťažovateľ sa tiež domnieva, že odvolanie prokurátorky proti rozsudku okresného súdu z 21. júna 2012 bolo podané oneskorene, pretože podľa právnej úpravy Trestného poriadku nebolo prípustné podať odvolanie do zápisnice, ale až po doručení odpisu rozhodnutia. Odpis rozsudku bol prokuratúre doručený 24. augusta 2012, avšak odvolanie prokurátorky bolo okresnému súdu doručené až 28. septembra 2012, teda po uplynutí osemdňovej zákonnej lehoty.

8. Podľa sťažovateľa okresný súd nesprávne právne posúdil aj jednotlivé skutky, pretože podľa jeho názoru nebola naplnená skutková podstata ani jedného z trestných činov, z ktorých spáchania bol uznaný vinným. Odvolací súd len stručne skonštatoval, že sa stotožňuje s názorom okresného súdu, čo podľa sťažovateľa nie je dostatočné preskúmanie správnosti právneho názoru okresného súdu. V tomto smere preto považuje rozhodnutie krajského súdu za nedostatočne odôvodnené.

9. Sťažnosťou napáda sťažovateľ aj bývalý Okresný úrad vyšetrovania Policajného zboru v Žiline, v súčasnosti okresné riaditeľstvo, z dôvodu, že zasiahol do jeho práv tým, že mu nebolo umožnené nahliadnuť do celého spisového materiálu a neposkytol mu dostatočný čas na prípravu obhajoby. Sťažovateľ sa napokon obrátil na prokurátora a aj nadriadeného prokurátora, ktorý mu oznámil, že uvedená vada nie je dôvodom na späťvzatie obžaloby, ktorá bola podaná na príslušný okresný súd. Skutočnosť, že krajský súd uznesením sp. zn. 2 To 104/2010 zo 6. októbra 2010 zrušil uznesenie okresného súdu, len prehĺbilo zásah do jeho práv.

10. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Najvyšší súd SR uznesením pod sp. zn. 3 Tdo 10/20/6 zo dňa 29.3.2017, Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 3To/56/2015-1842 zo dňa 3.9.2015 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Žilina, č. k. 5T/143/2005 zo dňa 12.2.2015 a Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 5T/143/2005 zo dňa 12.2.2015, porušil základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1,

ods. 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 3, ods. 5 Ústavy SR, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. b), c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresné riaditeľstvo policajného zboru Žilina, odbor kriminálnej polície (bývalý Okresný úrad vyšetrovania Žilina) svojím zásahom - neumožnením sťažovateľovi oboznámiť sa s celým spisovým materiálom a neposkytnutím dostatočného času na prípravu obhajoby, porušil základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], právo na súdnu ochranu zaručené čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 3, ods. 5 Ústavy SR, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. b) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd SR zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.3.2017, sp. zn. 3 Tdo 10/2016, rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. k. 3To/56/2015-1842 zo dňa 3.9.2015 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Žilina, č. k. 5T/143/2005 zo dňa 12.2.2015, rozsudok Okresného súdu Žilina, č. k. 5T/143/2005 zo dňa 12.2.2015 a vracia vec Okresnému súdu Žilina na ďalšie konanie a rozhodnutie s pokynom zabezpečiť sťažovateľovi reálne uplatnenie jeho práva na obhajobu,

alternatívne:

Ústavný súd SR zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.3.2017, sp. zn. 3 Tdo 10/2016, rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. k. 3To/56/2015-1842 zo dňa 3.9.2015 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Žilina, č. k. 5T/143/2005 zo dňa 12.2.2015 a vracia vec Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie a rozhodnutie s pokynom zabezpečiť sťažovateľovi reálne uplatnenie jeho práva na obhajobu.

Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], sa priznáva finančné zadostučinenie vo výške 10.000,- eur, ktoré je porušovateľ základného práva alebo slobody povinný zaplatiť sťažovateľovi do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia...“

II.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

13. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

14. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

15. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané

zákonem, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.A

K namietanému porušeniu označených práv postupom okresného riaditeľstva a rozsudkom okresného súdu

16. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, ktorý znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťou iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

17. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

18. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti prihliada na to, že nie je iba jeho povinnosťou (ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti) zabezpečovať v rámci svojej rozhodovacej právomoci ochranu základných práv a slobôd vrátane rešpektovania záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Túto povinnosť majú aj všeobecné súdy ako primárni ochrancovia ústavnosti (napr. III. ÚS 79/02).

19. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho koniec proces, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ak tieto pochybenia neboli odstránené v priebehu samotného trestného konania.

20. Pokiaľ by ústavný súd na túto skutočnosť neprihliadal, poprel by účel a zmysel opravných prostriedkov v trestnom konaní, ktorým je okrem iného náprava procesných pochybení vo veci konajúcich orgánov verejnej moci (orgánov činných v trestnom konaní a súdov).

21. Sťažovateľ mal možnosť namietať porušenie svojich práv, ku ktorým malo dôjsť v rámci prípravného konania zo strany okresného riaditeľstva. Predovšetkým ide o žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa alebo policajného orgánu podľa § 167 Trestného poriadku, sťažnosti proti uzneseniam vydaným v prípravnom konaní podľa § 141 Trestného poriadku a nasl. Sťažovateľ mohol použiť aj prostriedky nápravy priznaných mu zákonom č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov. Nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní vykonáva dozor prokurátor podľa § 174 Trestného poriadku, ktorý je okrem iného oprávnený rušiť nezákonné alebo neopodstatnené rozhodnutia a opatrenia vyšetrovateľa, či vracať vec vyšetrovateľovi so svojimi pokynmi na doplnenie. Taktiež príslušný súd, ktorému bola podaná obžaloba, ak zistí, že prípravné konanie nebolo vykonané podľa zákona, najmä že v ňom boli porušené predpisy

zabezpečujúce právo obhajoby, je oprávnený vrátiť vec prokurátorovi na došetrenie. Sťažovateľ teda mal v systéme všeobecného súdnictva k dispozícii účinné prostriedky na dosiahnutie ochrany svojich práv v prípade uznania jeho argumentácie súdmi oprávnenými konať v jeho trestnej veci.

22. Z vlastnej rozhodovacej činnosti ústavnému súdu je známe, že namietané porušenia svojich práv z obdobných dôvodov sťažovateľ už raz namietal v konaní pred ústavným súdom (sp. zn. III. ÚS 120/2011, sp. zn. II. ÚS 126/09) a taktiež aktívne využil zákonné možnosti brániť sa v trestnom konaní, výsledkom čoho bolo, že krajský súd uznesením sp. zn. 2 To 196/2004 z 9. júna 2004 zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu sp. zn. 1 T 185/2002 z 11. marca 2004, ktorým ho uznal vinným, a vec vrátil prokurátorovi na došetrenie.

23. Sťažovateľ teda realizáciou svojho práva na obhajobu v priebehu trestného konania vedeného proti nemu mal možnosť účinným spôsobom namietat porušenie svojich v sťažnosti označených práv pred všeobecnými súdmi, a preto ústavný súd jeho sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

24. Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok okresného súdu v trestnej veci sťažovateľa, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti tomuto rozhodnutiu bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok (čo sťažovateľ aj využil), a preto sťažnosť aj v tejto časti bolo potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.B

K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu

25. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť

k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 74/07).

26. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 3 a 5 ústavy a práv zaručených v čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c) dohovoru rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu, ku ktorému malo dôjsť tým, že napriek existencii zákonných dôvodov na podanie odvolania a následne aj dovolania rozhodol najvyšší súd tak, že dovolanie sťažovateľa odmietol, a preto ho považuje za nedostatočne odôvodnené a arbitrárne, z čoho pramení jeho nepreskúmateľnosť. Krajskému súdu vyčítal sťažovateľ predovšetkým skutočnosť, že schválil nezákonný postup okresného súdu, ako aj postup orgánov činných v trestnom konaní a nevzhladol pochybenia, ktoré sťažovateľ namietal.

27. Ústavný súd, ako už opakovane uviedol aj v prechádzajúcich rozhodnutiach, nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je ani zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo

arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

28. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

29. Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prerokovanie vecí (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. 2. 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36). Právo na spravodlivé prerokovanie vecí zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08). Ústavný súd napokon poznamenáva, že medzi právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľným právom

na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností, a prípadné porušenie uvedených práv je preto potrebné posudzovať spoločne.

30. Najvyšší súd v napadnutom uznesení v časti podstatnej vo vzťahu k námietkam sťažovateľa uviedol:

„Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Takéto pochybenie súdov nižšieho stupňa dovolací súd v konaní nezistil, teda nemožno zaujať stanovisko, že došlo k porušeniu práva na obhajobu obvineného [REDACTED] [REDACTED] zásadným spôsobom, a teda ku takej skutočnosti, ktorá už sama o sebe znamená naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. Napriek tomu sa dovolací súd zaoberal aj konkrétnymi námietkami, ktoré v rámci tohto dovolacieho dôvodu uviedol v písomných dôvodoch dovolania obvinený [REDACTED].

Dovolací súd sa nestotožňuje s argumentáciou dovolateľa, podľa ktorej bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu tým, že mu nebolo umožnené nahliadnuť do súdneho spisu dňa 4. marca 2014, za účelom prípravy obhajoby na hlavné pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 5. marca 2014. Súdny spis sa v tom čase nachádzal u sudkyne na štúdium, ktorá ho mala u seba v rámci prípravy na hlavné pojednávanie. Dovolací súd poznamenáva, že od hlavného pojednávania z 19. februára 2014, ktoré predchádzalo hlavnému pojednávaniu z 5. marca 2014 nepribudol do spisu žiaden dôkaz.

Dovolací súd taktiež poukazuje na skutočnosť, že obvinený dňa 28. februára 2014 využil právo nahliadnuť do spisu a robiť si z neho fotokópie (č. 1. 1429). Po tomto dátume nasledovalo iba hlavné pojednávanie z 5. marca 2014 a tu dovolací súd poukazuje na fakt, že obvinený v rámci hlavného pojednávania z 5. marca 2014 nevyužil svoje právo o nahliadnutie do spisu tak, ako tomu učinil na predchádzajúcich hlavných pojednávaniach (viď zápisnica z hlavného pojednávania z 5. marca 2014, č. 1. 1434 - 1452), preto dovolací súd konštatuje, že k porušeniu práva na obhajobu zásadným spôsobom nedošlo.

Taktiež nie je možné prihliadnuť k námietke obvineného, že mu nebolo umožnené nahliadnuť do spisu dňa 15. januára 2014, teda v dostatočnom časovom predstihu pred hlavným pojednávaním z 22. januára 2014, čím bolo porušené jeho právo na obhajobu. Pri tejto námietke dovolací súd konštatuje, že dňa 15. januára 2014, kedy sa obvinený dostavil na Okresný súd Žilina za účelom nahliadnutia do spisového materiálu, predmetný spisový materiál sa nachádzal na Ústavnom súde Slovenskej republiky, nakoľko bolo rozhodované o sťažnosti, ktorú na Ústavný súd Slovenskej republiky zaslal sám obvinený (úradný záznam č. I. 1393). Dovolací súd konštatuje, že obvinenému bola daná možnosť na nahliadnutie do spisového materiálu na hlavnom pojednávaní z 22. januára 2014, kde obvinený túto možnosť využil (č. 1. 1395), preto nemožno dovolacím súdom konštatovať porušenie práva na obhajobu.

Dovolací súd sa nestotožňuje ani s argumentáciou obvineného, že mu nebolo umožnené oboznámiť sa s celým spisovým materiálom, nakoľko 31. augusta 2015 v spisovej kancelárii Krajského súdu v Žiline mu bol predložený celý spis s výnimkou zvukových a obrazových záznamov, ktoré tvorili súčasť spisu a ktoré mu neboli sprístupnené počas celého konania, či prípravného alebo súdneho. Dovolací súd poukazuje na fakt, že obvinený mal možnosť oboznámiť sa s prepisom tohto záznamu, teda výsluchom osoby mladšej ako 15 rokov, [REDAKOVANÉ] a taktiež poukazuje na skutočnosť, že pri tomto výsluchu maloletého, z ktorého bol predmetný videozáznam vyhotovený, bol prítomný obhajca obvineného, čo potvrdil podpisom na zápisnicu o výsluchu [REDAKOVANÉ] z 17. februára 2005 (č. 1. 611 - 615), a preto je nutné konštatovať, že táto námietka obvineného je irelevantná, právo obvineného na obhajobu zásadným spôsobom porušené nebolo ani v tomto prípade.

Ďalšou argumentáciou obvineného, ktorou namietal porušenie jeho právo na obhajobu a s ktorou sa dovolací súd nestotožňuje, je vykonanie dokazovania čítaním svedeckých výpovedí, ktoré boli urobené na hlavných pojednávaniach pred vylúčenou sudkyňou JUDr. Urbanovou. K tejto námietke sa vyjadril Krajský súd v Žiline v uznesení z 30. januára 2013, sp. zn. 3To/134/2012, kde konštatoval, že do oznámenia zaujatosti dňa 5. augusta 2004, bola JUDr. Urbanová zákonnou sudkyňou vo veci, a preto nebol dôvod nečítať tieto zápisnice z hlavných pojednávani, ktoré viedla (č. l. 1276) a s touto argumentáciou Krajského súdu v Žiline sa dovolací súd stotožňuje.

Námietka obvineného, že bol jeho duševný stav vyšetrený v roku 2005 na základe príkazu na vyšetrenie duševného stavu Okresného súdu Žilina z 15. marca 2002, sp. zn. 28To/44/02, ktorý už bol použitý na predchádzajúce skúmanie duševného stavu, je dôvodná. Vyšetrovatelka pri vydaní uznesenia o pribratí znalcov z 12. januára 2005 (č. l. 575) mala žiadať súd o nový príkaz na vyšetrenie duševného stavu, avšak treba poukázať aj na skutočnosť, že obvinený bol právne zastúpený, sťažnosť voči uzneseniu si podal, avšak nie z dôvodu, že nebol platný príkaz na vyšetrenie jeho duševného stavu, ale z dôvodu zaujatosti vyšetrovatelky.

Dovolací súd s poukazom na uvedené skutočnosti uzatvára, že postupom súdu vyšetrovatelky, ktorá nežiadala okresný súd o vydanie nového príkazu na vyšetrenie duševného stavu, došlo k porušeniu práva obvineného [REDAKOVANÉ], ktoré však nie je možné kvalifikovať, s poukazom na okolnosti veci, za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom, tak aby to mohlo zakladať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku...

... obvinený namieta znalecké posudky [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktoré boli podľa obvineného vyhotovené na základe nezákonných výpovedí svedka a poškodenej, pričom skutočnosť, že výpovede svedka a poškodenej z roku 2002 v rámci prípravného konania sú nezákonné, konštatoval Krajský súd v Žiline vo svojom uznesení z 9. júna 2004. sp. zn. 2To/196/04. Dovolací súd sa nestotožňuje s námietkou obvineného, pretože znalci pri vyhotovovaní znaleckých posudkov vychádzali z vlastného ambulantného vyšetrenia, ktoré vykonávajú na základe psychologicko-diagnostického vyšetrenia skúmanej osoby. Výsluchy svedkov majú pre znalca iba informatívny charakter, nakoľko znalec sám počas vyšetrenia osoby vedie s osobou aj exploratívny rozhovor, v rámci ktorého sa

s vyšetrovanou osobou sústreďuje na priebeh daného skutku respektíve na jej samotné prežívanie. Na základe uvedeného dovolací súd konštatuje, že hoci Krajský súd v Žiline vo svojom uznesení z 9. júna 2004, sp. zn. 2To/196/04 konštatoval, že výpovede svedka a poškodenej z roku 2002 sú nezákonné, tieto nemali vplyv na zákonnosť daných znaleckých posudkov a preto nemožno konštatovať, že súd prvého stupňa svoje rozhodnutie založil na dôkazoch, ktoré neboli zákonne vykonané.

Ďalšou námietkou dovolateľa je čítanie výpovedí svedkov z prípravného konania, pri ktorých došlo k nesprávnemu poučeniu a preto nebolo možné tieto výpovede čítať na hlavnom pojednávaní a taktiež teda nemohli slúžiť ako dôkaz pre rozhodnutie súdu. Najvyšší súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 3To/134/2012, z 30. januára 2013, (č. 1. 1273 - 1275), kde krajský súd správne vyložil namietané ustanovenia ako aj správne konštatoval, že hoci sa procesná chyba stala, sama o sebe nemá za následok neplatnosť úkonu a preto sa Najvyšší súd s argumentáciou krajského súdu plne stotožňuje.

Ďalej dovolateľ namieta, že dňa 27. júna 2004 vzniesol námietku zaujatosti voči vyšetrovateľke [REDAKOVANÉ], o ktorej nebolo rozhodnuté. Dovolací súd poznamenáva, že z prílohy dovolania (č. 1. 1916) vyplýva, že obvinený vzniesol námietku zaujatosti voči všetkým vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva PZ v Žiline, Úradu justičnej a kriminálnej polície konajúcim v trestnej veci pod sp. č.: ČVS: OÚV-309/10-ZA-2002. Z uvedeného je teda zrejmé, že námietka zaujatosti bola vznesená voči všetkým vyšetrovateľom, hoci nebola nijako odôvodnená. Taktiež je potrebné poukázať na fakt, že okrem vyšetrovateľky [REDAKOVANÉ], nikto iný úkony v rámci prípravného konania nevykonával. Nakoľko o námietke nebolo rozhodnuté a úkony vykonávala namietaná, no v konečnom dôsledku nevyklúčená osoba, nie sú nezákonným úkonom. Nakoľko obvinený po 27. júli 2004 zaujatosť vyšetrovateľky [REDAKOVANÉ] namietal počas konania ešte niekoľkokrát a o týchto námietkach bolo rozhodnuté o jej nevyklúčení, úkony ňou vykonané boli legálne, a preto ani táto námietka dovolateľa nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/Trestného poriadku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom musí byť z obsahu spisu zrejmá

a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukážu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solery or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa ale v predmetnej veci nestalo (pozri Mariana Marinescu proti Rumunsku, rozsudok č. 36110/03 z 2. februára 2010, Emen proti Turecku, rozsudok č. 25585/02 z 26. januára 2010, Van Mechlen a ďalší proti Holandsku, Visser proti Holandsku, rozsudok č. 26668/95 zo 14. februára 2002, Al - Khawaja a Tahery proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15. decembra 2011 a ďalšie).

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Spôsob hodnotenia dôkazov vykonaných zákonným spôsobom súdmi nižších stupňov nemôže najvyšší súd v rámci dovolacieho konania iniciovaného obvineným prehodnocovať ani spochybňovať, pretože by tak neprípustným spôsobom zasahoval do výlučnej kompetencie týchto súdov bez právneho podkladu a napokon i v rozpore so samotnou podstatou dovolacieho konania, pretože dovolanie nemôže nahrádzať riadne opravné prostriedky a jeho podanie nie je prípustné v rovnako širokom rozsahu (čo do dôvodov

okruhu napadnuteľných rozhodnutí, oprávnených osôb, atď.) aký je charakteristický pre riadne opravné prostriedky. Dovolanie a rozhodnutie o ňom znamená prelom do právoplatných rozhodnutí, a preto spravidla narušuje stabilitu konečného a vykonateľného rozhodnutia súdu.

Z toho dôvodu možno dovolania aplikovať iba v prípadoch ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu alebo jemu predchádzajúceho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov...

... K uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, dovolací súd uvádza, že jedným z dôvodov, podľa ktorého dovolanie v trestnom konaní možno podať, je, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

K tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúvanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Dovolací súd primárne zdôrazňuje, že podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Po analýze dovolania obvineného [REDAKOVANÉ] dovolací súd ustálil, že vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku obvinený uplatnil výlučne námietky, ktorými zjavne vybočil z deklarovaneho dovolacieho dôvodu. Jeho námietky smerujú proti odôvodneniu rozsudku odvolacieho súdu tak, že odvolací súd sa nezoberal jeho vlastným hodnotením dôkazov ako ani dôkazmi, ktoré predložil. Skutočnosť, že súdy nižšieho stupňa si neosvojili hodnotenie dôkazov podľa predstáv obvineného, nie je naplnením zákonného dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, reagujúc na viaceré námietky uvedené v dovolaní o tom, že odvolací súd stroho odôvodnil svoje rozhodnutie nad rámec dodáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na to, že v dvojinštancnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa. Ako uvádza obhajoba v písomných dôvodoch dovolania, obvinený odvolanie založil na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby použitej v konaní pred súdom prvého stupňa. S jeho právnymi námietkami sa ale súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde...

... Neprípustnosť trestného stíhania je vyjadrená v § 9 Trestného poriadku. Ustanovenie § 9 ods. 1 písm. d/ je premietnutím čl. 50 ods. 5 ústavy, podľa ktorého nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý už bol právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby. Samozrejme, že musia byť splnené podmienky, že ide o ten istý skutok a toho istého obvineného. Tú istú osobu pre ten istý skutok možno opätovne trestne stíhať len vtedy, keď predtým vydané právoplatné rozhodnutie bolo v predpísanom konaní zrušené. Námietke dovolateľa, že sa proti nemu viedlo trestné stíhanie, ktoré bolo neprípustné, nemožno vyhovieť, pretože nie je naplnený ani jeden bod z ustanovenia § 9 Trestného poriadku, kde je explicitne dané, za akých okolností je trestné stíhanie neprípustné. S námietkou, že bolo odvolanie prokurátorkou zahlásené priamo do zápisnice na hlavnom

pojednávani a jeho odôvodnenie bolo podané oneskorene nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. k/. Nad rámec uvedeného však najvyšší súd dodáva, že zhlásiť odvolanie priamo do zápisnice na hlavnom pojednávaní bolo možné aj podľa Trestného poriadku, zák. č. 141/1961 Zb., čo využil aj sám obvinený ako aj jeho právny zástupca na hlavnom pojednávaní z 12. februára 2015 (č. 1. 1724). Taktiež je potrebné uviesť, že bola doručená výzva na odôvodnenie odvolania na Okresnú prokuratúru Martin (č. 1. 1251) a k namietanému odvolaniu sa mal možnosť vyjadriť obvinený, čo aj urobil prostredníctvom svojho právneho zástupcu (č. 1. 1259), avšak túto skutočnosť vôbec nenamietal. “

31. Pokiaľ ide o odôvodnenie rozsudku krajského súdu, ústavný súd poukazuje na podstatnú časť tohto rozhodnutia, v ktorom krajský súd uviedol:

„Napadnutý rozsudok má všetky náležitosti, ktoré vyžaduje ust. § 120 a nasl. Tr. por. V odôvodnení potom súd vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia je zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona. Krajský súd sa s týmto rozsudkom stotožnil pokiaľ ide zistenie skutkového stavu. Stručne a zjednodušene možno povedať, že obžalovaného usvedčila poškodená [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], syn [REDAKOVANÉ] a s nimi korešpondujúce ďalšie svedecké výpovede, lekárske správy či znalecké dokazovanie, ako ich podrobne opisuje odvolaním napadnutý rozsudok. Jednotlivé námietky procesného charakteru už v minulosti súdy vyriešili. “

32. Ústavný súd považuje v prvom rade za podstatné uviesť, že podľa už spomenutej konštantnej judikatúry nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Ústavný súd teda pripomína už spomenutý obmedzený rozsah jeho právomoci preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov, Trestný poriadok a Trestný zákon (zákon č. 300/2005 Z. z.) nevynímajúc, viedli k rozhodnutiu vo veci samej. K tomu dodáva, že nepatrí do jeho právomoci zaoberať sa rozhodnutím o vine a treste (II. ÚS 31/94) ani

otázkou právnej kvalifikácie skutku, ktorý je predmetom trestného stíhania a o ktorom sa s konečnou platnosťou koná a rozhoduje pred všeobecnými súdmi (I. ÚS 18/00). Inými slovami, úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (m. m. I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy taktiež vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 19/02).

33. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutých rozhodnutí najvyššieho súdu a krajského súdu vrátane sťažovateľom prezentovaných nosných úvah konštatuje, že tak najvyšší súd, ako súd dovolací, ako aj krajský súd ako súd odvolací konali v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretovali a aplikovali, ich úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení sú napadnuté rozhodnutia krajského súdu a najvyššieho súdu aj náležite odôvodnené. Tak krajský súd, ako aj najvyšší súd vo svojich napadnutých rozhodnutiach primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim spôsobom reflektovali na sťažovateľom vznesené odvolacie a dovolacie námietky, ku ktorým v primerane podrobnej svojej argumentácii zdôvodnili svoje úvahy. Sťažovateľ uviedol v podstate totožné dôvody, ktorými odôvodnil aj dovolanie voči rozsudku krajského súdu, pričom aj v prípade, že došlo k procesným chýbам, ktoré sťažovateľ vytýka v sťažnosti, tie boli v ďalšom priebehu trestného konania konvalidované, preto možno za daných okolností z ústavného hľadiska rozsudok krajského súdu, ako aj uznesenie najvyššieho súdu považovať za ústavne akceptovateľné, keďže v konaní ako celku bola sťažovateľovi v súčinnosti s obhajcom daná dostatočná príležitosť aktívne formulovať a predkladať argumenty na svoju obhajobu.

34. V nadväznosti na uvedené ústavný súd konštatuje, že z napadnutých rozhodnutí okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu vyplýva, že sťažovateľ namietal v priebehu celého trestného konania od momentu vznesenia obvinenia (12. marca 2002)

všetky pochybenia v postupe orgánov činných v rámci prípravného konania a prítomné v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktoré uviedol aj v sťažnosti, tieto sa k nim vyjadrili a zdôvodnili, prečo neboli spôsobilé v materiálnom zmysle naplniť porušenie sťažovateľom označených základných práv a slobôd, resp. prečo a ako boli v následnom postupe všeobecných súdov konvalidované.

35. V súvislosti so sťažovateľom deklarovanej nespokojnosti s napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru ústavného súdu práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôžu byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania.

36. Na podporu svojich záverov ústavný súd zvyrazňuje, že súčasťou práva na spravodlivé konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uviedol: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamena, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“ (napr. *Georgidias c. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva ale zároveň tiež pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý

argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho konania považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci Ruiz Torijo c. Španielsko z 9. 12. 1994, *Annuaire*, č. 303-B). Aj podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05).

37. Ústavný súd uzatvára, že právne závery krajského súdu a najvyššieho súdu nemožno považovať za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené, v dôsledku čoho nezistil príčinnú súvislosť medzi týmito napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu a sťažovateľom namietaným porušením označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľa odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

38. Ústavný súd nekonštatuje ani porušenie čl. 46 ods. 2 ústavy, keďže z príloh sťažnosti nezistil, že by sťažovateľovi uznesením najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho, resp. rozsudkom krajského súdu ako súdu odvolacieho bolo znemožnené obrátiť sa na súd. Navyše, v prípade sťažovateľa nerozhodoval orgán verejnej správy. Taktiež ústavný súd nezistil ani porušenie základných práv podľa čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 3 a 5 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) dohovoru, ktoré sťažovateľ spája s rovnakými dôvodmi, aké uviedol v súvislosti s tvrdným porušením základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa je v tejto časti zjavne neopodstatnená, a to vzhľadom na znenie citovaných článkov ústavy a dohovoru, z ktorého je evidentné, že medzi namietaným porušením práv a postupom krajského súdu a najvyššieho súdu v trestnom konaní vedenom proti sťažovateľovi neexistuje žiadna príčinná súvislosť.

39. Tvrdenia o porušení základných práv zaručených v čl. 47 ods. 3 (rovnosť účastníkov v konaní) a čl. 50 ods. 3 a 5 (základné právo na obhajobu a zásada *ne bis in idem*) ústavy spoločne s čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru (právo na obhajobu) sťažovateľ

v sťažnosti pred ústavným súdom žiadnym spôsobom argumentačne nepodporil. Neuvedol, akým spôsobom (čím) krajský súd a najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach tieto jeho práva porušili. To, že sťažovateľ nesúhlasí s výsledkom trestného konania, samo osebe neznamená bez ďalšieho porušenie jeho základného práva na obhajobu, prípadne porušenie rovnosti účastníkov konania a rovnako ani porušenie zásady ne bis in idem, o to viac, ak trestné konanie prebiehalo súvisle od roku 2002 a týkalo sa vždy tých istých skutkov, za ktoré bol právoplatne odsúdený sťažovateľ iba raz – rozsudkom okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu.

40. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa (zrušenie napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov, vrátenie veci na ďalšie konanie a iné) v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. decembra 2017